

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 21 april 2026
Registratiekenmerk : 202660939
Zaaknr.: 202648856
Afdeling opsteller : Financiën
Bereikbaar onder : 06-14723729; marco.akkermans@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 2 juni 2026
Uiterlijke datum : 21 april 2026, ter waarborging van tijdige behandeling in de raad van 2 juni 2026 en naleving van de wettelijke termijnen uit de Wgr.

Aan de raad,

1. Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027, ontwerp meerjarenraming 2028-2030 en voorlopige jaarrekening 2025 gemeenschappelijke regeling BsgW.

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling (GR) BsgW zendt jaarlijks uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening over het afgelopen jaar en de ontwerpbegroting voor het komende jaar toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De (voorlopige) jaarrekening wordt enkel ter kennisname aangeboden aan de raad. In juli volgt de definitieve en vastgestelde jaarrekening.

De raad heeft binnen twaalf weken na verzending van de ontwerpbegroting door het DB de wettelijke mogelijkheid om zijn wensen en bedenkingen ten aanzien van de ontwerpbegroting kenbaar te maken door het indienen van een zienswijze. De raad is niet bevoegd de ontwerpbegroting goed te keuren. Het DB van de GR reageert voor vaststelling van de begroting door het AB schriftelijk én gemotiveerd op de ingediende zienswijze door de raad. Het AB stelt vervolgens de begroting vast.

Brief college 2 juli 2024: verzoek structurele taakstelling 5%

Op 2 juli 2024 heeft uw college – en de meeste Parkstadgemeenten en diverse Zuid-Limburgse gemeenten – een brief gestuurd aan alle GR-en met daarin de opdracht om de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit zou resulteren in een structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij is uitgegaan van een structurele taakstelling van minimaal 5% (Djumazaak 202425104).

In de begroting 2026 heeft BsgW destijds de gevraagde structurele bezuiniging van 5% volledig verwerkt.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Zie onder 2.a.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

De raad de gelegenheid te geven een zienswijze te geven op de Ontwerpbegroting 2027. Daarnaast heeft de raad de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de voorlopige jaarrekening 2025. Eventueel bezwaar tegen de

voorlopige jaarrekening 2025 en de zienswijze op de Ontwerpbegroting kunnen betrokken worden bij de definitieve besluitvorming door het AB van GR BsgW op 25 juni 2026.

b. Kaders

1. Traject tot dusverre

De ontwerpbegroting 2027 is in de vergadering van het DB op 26 februari 2026 behandeld. De ontwerpbegroting 2027 is ontvangen op 1 maart 2026. De raad kan tot en met 29 mei 2026 een zienswijze indienen tegen de ontwerpbegroting 2027. Het AB stelt de begroting 2027 vast op 25 juni 2026.

2. Rol/ bevoegdheden college van B en W

Het college stemt in met de zienswijze die voorgelegd wordt aan de raad.

3. Algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Gemeentewet;
- Wet gemeenschappelijke Regelingen (WGR);
- Gemeenschappelijke Regeling BsgW;
- Kadernota 2027 BsgW;
- Brief van het college d.d. 2 juli 2024.

Eerdere besluitvorming betreffende vaststelling zienswijze ontwerpbegroting 2026 en ontwerpbegroting 2027-2029 (BBV nr. 202525556) en vaststelling harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW (BBV nr. 202302836).

4. Past het voorstel in de strategische visie/relatie met uitvoeringsagenda?

Het betreft uitvoering van werkzaamheden voor de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Het heffen van belastingen vormt een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente.

5. Relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Jaarrekening 2025

Vanuit het regulier resultaat 2025 ad. € 4.458.498 zal het weerstandsvermogen versterkt worden met een aanvulling ad € 192.480. Het resterend resultaat ad € 4.266.018 zal worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten van de GR BsgW. Het aandeel Brunssum bedraagt € 112.608 en zal worden afgeraad op 064100/441200 met de 2e Berap 2026.

Ontwerpbegroting 2027:

De ontwerpbegroting 2027 leidt tot een bijdrage voor Brunssum voor 2027 van € 558.429 aan GR BsgW Dit betreft een stijging van € 2.415, (+0,4%) op 064100/441200 ten opzichte van het in onze meerjarenraming 2027 –2029 opgenomen bedrag voor de gemeentelijke bijdrage aan GR BsgW voor 2027. Deze stijging zal ten laste van de algemene middelen worden afgeboekt,

ruimschoots gecompenseerd door de incidentele terugbetaling ad € 112.608 wegens de afrekening 2025 van de GR BsgW.

c. Argumenten en overwegingen

Kerntaken

BsGW is 1 april 2011 opgericht als samenwerkingsverband op belastinggebied voor gemeenten en waterschappen in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ, dit alles op basis van bedrijfseconomische principes

Jaarrekening 2025

De voorlopige jaarrekening van 2025 laat zien wat afgelopen jaar gebeurd is in financieel en beleidsmatig opzicht.

Het positieve resultaat 2025 komt uit op € 4,459 miljoen:

Lagere personeelskosten vooruitlopend op OOP-taakstelling 2026 en verder	€ 209.000
Lagere afschrijvingskosten wegens SaaS-oplossingen	€ 344.000
Proceskosten bezwaar- en beroep	€ 3.398.000
Maatwerk, incidentele opdrachten/projecten, toevoeging belastingsoorten	€ 448.000
Overig/Diverse	€ 60.000
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	€ 4.459.000

Van dit resultaat zal € 193.000 onttrokken worden voor versterking van het weerstandsvermogen en € 4.266.00 teruggestort worden naar de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Aandeel Brunssum hierin € 112.608; af te ramen via de 2e Berap 2026 na vaststelling definitieve jaarrekening 2025 Gr BsgW op product 064100/441200.

Ontwerpbegroting 2027

Strategische ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken

BsGW werkt momenteel toe naar een structurele bezuiniging van € 1,3 miljoen vanaf 2028 (taakstelling OOP). In 2027 bedraagt de taakstellende kostenreductie € 1,2 miljoen (2026 € 1 miljoen; met ingang van 2028 structureel € 1,3 miljoen).

De per 1 mei 2022 in werking getreden Wet open overheid (Woo) leidde, net zoals bij de deelnemers, ook voor BsGW tot extra én aanvullende inspanningen. Inspanningen waartoe de organisatie op dat moment niet geoutilleerd was. Voor de implementatie van de Woo heeft het Algemeen Bestuur voor de jaren 2024-2026 tijdelijk extra formatie beschikbaar gesteld op het gebied van juridisch advies en communicatie. Vanwege het einde van de tijdelijkheid dalen vanaf 2027 de personele lasten structureel met € 175.000.

Na het schrijven van de Kadernota 2027 hebben zich nog enkele ontwikkelingen voorgedaan met een positief effect op de begroting 2027. Zo zal BsGW in het laatste kwartaal van 2026 haar intrek nemen in een ander kantoorpand. De begrote huisvestingskosten zullen naar verwachting structureel dalen met € 200.000 duizend.

Voor wat betreft de afhandeling van de WOZ-bezwaren en -beroepen wordt een nieuwe trend zichtbaar: zowel in 2024 als in 2025 dalen de toekenningspercentages. Dit betekent dat, naast het (fors) lagere tarief voor proceskostenvergoeding als gevolg van de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm), ook het aantal bezwaren en beroepen dat een proceskostenvergoeding krijgt toegekend (verhoudingsgewijs) lager wordt. Dit heeft in belangrijke mate te maken met de kwaliteit van het waarderingsproces, de kwaliteit van de aanslagoplegging en de kwaliteit van de afhandeling van bezwaren en beroepen. De begrotingspost 'kostenvergoeding bezwaar en beroep' wordt voor de begroting 2027 en verder jaren met € 500.000 extra verlaagd.

Tot slot wordt met ingang van de begroting 2027 ten aanzien van de post onvoorzien een plafond ingevoerd van € 500.000.

Specifieke ontwikkelingen die van financiële invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken GR: BsGW voorziet voor het begrotingsjaar 2027 geen andere kostenstijgingen dan de indexering. Het uitgangspunt voor de indexatie is zoals te doen gebruikelijk de septembercirculaire van het Centraal Planbureau (CPB) met daarin opgenomen de CPB-indexcijfers.

Financiën

De ontwerpbegroting 2027 is € 64.000 lager dan eerder begroot in de vastgestelde meerjarenraming 2027-2029 van GR. BsgW. De lagere ontwerpbegroting is een gevolg van:

Indexering salarissen interne kosten	€ 806.000
Inflatie	€ 220.000
Subtotaal intensiveringen	€ 1.026.000
Verschil taakstelling OOP 2027 t.o.v. 2026	€ -200.000
Kostenvergoeding bezwaren en beroep (uitkeringskosten)	€ -500.000
Verlaging huisvestingskosten	€ -200.000
Vervallen tijdelijke extra fte's a.g.v. implementatie Woo	€ -175.000
Inflatie maatwerk	€ <u>-15.000</u>
Subtotaal besparingen	€ -1.090.000
 Totaal effect begroting 2027	 € -64.000

De ontwerpbegroting 2026 leidt tot een vrijwel gelijke bijdrage voor Brunssum voor 2026 wegens een al opgevoerde dekking van de indexering in de begroting Brunssum, en ook lagere baten vervolgingskosten.

Doordat de verwachte opbrengsten aanmaningen en dwangbevelen binnen de meerjarenbegroting te hoog zijn ingeschat wordt voorgesteld de lagere bijdrage BsgW (wegens structurele bijstellingen uit 2025) hiermee grotendeels te salderen volgens onderstaande opstelling:

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bijdrage BsgW	€ 586.014	€ 610.322	€ 623.085	€ 623.085
Mutatie 2027	€ -22.585	€ -30.458	€ -21.221	€ 11.082
Opbr. vervolgingskst	€ -30.000	€ -30.000	€ -30.000	€ -30.000
Mutatie 2027	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Totaal bijdr.BsgW	€ 558.429	€ 574.864	€ 596.864	€ 629.167

Bijdrage BsgW is incl. maatwerk uit Harmonisatie traject:

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Afvalst.heffing	€ 6.000	€ 6.200	€ 6.400	€ 6.600
Rioolheffing	€ 4.000	€ 4.100	€ 4.200	€ 4.300
Kwijtscheld.Diftar	€ 3.400	€ 3.500	€ 3.600	€ 3.700
Externe vorderingen	€ 1.050	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100
Totaal maatwerk	€ 14.450	€ 14.900	€ 15.300	€ 15.700

d. Opties en keuze

Uw raad kan besluiten om:

1. bezwaar in te dienen tegen de voorlopige jaarrekening 2025;
2. geen bezwaar in te dienen tegen de voorlopige jaarrekening 2025;
3. een zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2027;
4. geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2027.

Advies zienswijze

Gelet op de eerdergenoemde ontwikkelingen wordt geadviseerd om:

- geen bezwaar in te dienen tegen de voorlopige jaarrekening 2025, omdat:
Het resultaat BsgW 2025 na aftrek versterking weerstandsvermogen teruggestort gaat worden naar de deelnemers;
- er met de resultaatbestemming geen afwijkende beleidskeuzes worden gemaakt.
- Een constructief-kritische zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2027, omdat opnieuw een grote mate aan voorzichtigheid wordt ingebouwd ten aanzien van de begroting 2027, waarna vervolgens de realisatie positief uitvalt en achteraf middelen terugvloeien. Dit beperkt ons in het maken van beleidskeuzes aan de voorkant.

Onderstaand geven wij een inhoudelijke toelichting op de punten uit de begroting die gezamenlijk leiden tot de voorgestelde constructief kritische zienswijze. We zien op onderdelen opnieuw een neiging tot overmatige voorzichtigheid die leidt tot een te hoge inschatting van de benodigde gemeentelijke bijdragen. Uit de 4e kwartaalrapportage 2025 blijkt dat de genoemde posten weer leiden tot aanzienlijke positieve incidentele resultaten (in totaal bijna € 4,5 miljoen). Dit betekent dat de raming aan de voorkant van de begroting beter moet aansluiten bij de reële verwachting en de aanwezige onzekerheden. Hierdoor ontstaat de situatie dat gemeenten aan de voorkant minder begrotingsruimte hebben, terwijl middelen pas achteraf beschikbaar komen.

De te ruime inschatting van de proceskostenvergoeding

De raming van de verlaagde proceskostenvergoeding in de begroting achten wij opnieuw te hoog. Na invoering van de wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ zien we een trend van lagere toekenningspercentages, minder toegekende bezwaren met lagere vergoedingen en daarmee lagere proceskosten over 2023, 2024 en 2025. Hierdoor vallen ook de voorzieningen, welke gevormd zijn voor afwikkelingen van bezwaren en beroepzaken, over 2023 (€ -577.000) en 2024 (€ -99.000) vrij t.g.v. 2025. De hierdoor gerealiseerde lagere uitgaven over 2025 (€ 647.000) en het gewijzigde verdienmodel rond de proceskostenvergoedingen aan een afnemend aantal 'no-cure-no pay bedrijven', zou een realistische inschatting meer dan wenselijk zijn. Ondanks een afnemende lijn van de proceskostenvergoeding binnen de meerjarenraming, sluit die wat ons betreft niet aan op een reële verwachting van de ontwikkeling op deze kosten op lange termijn.

De raming van de personele lasten

De voorgestelde raming van de personele lasten is structureel te ruim. In eerdere rapportages is door het ambtelijk vooroverleg al aangekaart dat de begrote personeelskosten niet in verhouding staan tot de werkelijke uitgaven. Steeds opnieuw wordt verwezen naar niet of later invullen van vacatures of flexibele en goedkopere inhuur via derden. Graag zouden wij de ontwikkeling van de personeelskosten willen kunnen volgen op basis van een formatieplan/personeelsbegroting. Dit leidt opnieuw tot een overmatige voorzichtigheid in de begroting, waardoor naar onze inschatting een te hoge last wordt ingeschat voor het komende begrotingsjaar.

Post onvoorzien

In aanvulling op de voorzichtige raming bij een aantal specifieke begrotingsposten heeft BsgW structureel een post onvoorzien in de begroting opgenomen van € 405.000 in 2027, oplopend tot € 449.000 in 2031. Ook deze post draagt bij aan de overmatig hoge inschatting van de begroting.

Het ontbreken van de invulling van het OOP (Organisatie- en Ontwikkelingsplan)

Om de OOP-taakstelling die met name via een formatiereductie wordt gerealiseerd inzichtelijk te houden, worden de personeelskosten op basis van de oorspronkelijke formatie begroot en de OOP-taakstelling als aparte regel gepresenteerd. Daardoor is de realisatie structureel lager, met als gevolg dat de raad de ontwikkeling van personeelskosten niet goed kan volgen. Het streven is om dit pas met de (ontwerp)begroting 2028 anders te presenteren. De hiermee gepaard gaande bezuinigings-taakstelling mag echter niet gesaldeerd worden met de autonome ontwikkelingen rond de formatie en personele lasten.

Gelet op de bovenvermelde ontwikkelingen wordt geadviseerd:

- De gemeenteraad neemt kennis van de ontwerpbegroting 2027 van BsGW;
- Spreekt waardering uit voor de inspanningen van BsGW om te komen tot kostenbeheersing en de gerealiseerde taakstelling;
- Constateert tegelijkertijd dat:
 1. De begroting structureel een voorzichtig karakter heeft, wat leidt tot terugkerende positieve resultaten;
 2. De ontwikkeling van de proceskosten sterk wijzigt en de huidige raming onvoldoende inzicht geeft in onzekerheden en bandbreedtes;

3. De presentatie van de personeelskosten (in relatie tot het OOP) onvoldoende transparant is voor sturing door de raad;
 4. Maatwerkopdrachten uit het harmonisatietraject buiten de begroting vallen en daarmee geen integraal beeld geven van de totale kosten voor gemeenten;
- Verzoekt het bestuur van BsGW om:
 - a. De ramingsystematiek zodanig door te ontwikkelen dat structurele afwijkingen sneller worden vertaald naar de begroting;
 - b. Bij proceskosten te werken met scenario's of bandbreedtes;
 - c. De personeelskosten inzichtelijk te maken via een (geanonimiseerde) formatie- of personeelsbegroting;
 - d. De financiële impact van maatwerk inzichtelijk te maken in samenhang met de reguliere bijdrage;
 - En besluit deze zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van BsGW.
- 4. Bijlagen:**
1. Djuma 202663059: Voorlopige jaarrekening 2025 GR BsgW
 2. Djuma 202660943: overzicht individueel aandeel (voorlopige) jaarresultaat 2025 GR BsgW
 3. Djuma 206660942: Ontwerpbegroting 2027 GR BsgW en MJR 2028-2031
 4. Djuma 206660941: Dashboard ontwerpbegroting GR BsgW 2027
 5. Djuma 206660940: Brief zienswijze ontwerpbegroting 2027 GR BsgW

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Financiën
Registratiekenmerk : 202660939

De raad van de gemeente Brunssum;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 april 2026, afdeling Financiën;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2025 van GR BsgW
2. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van GR BsgW en hiertegen bijgevoegde zienswijze in te dienen
3. GR BsgW hierover te informeren via bijgevoegde brief met kenmerk 202660940

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juni 2026.

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier